

SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE Z DZIAŁALNOŚCI WOJEWÓDZKIEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ W OLSZTYNIE ZA PIERWSZE PÓŁROCZE 2009 R.

Realizacja zadań statutowych Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie przebiega zgodnie z przyjętym planem na rok 2009 i jego podstawowymi założeniami, m.in. takimi jak:

1. Utrzymanie wysokiej jakości warsztatu pracy Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie.
2. Podnoszenie jakości dostępu do informacji i nowoczesnych technik informacyjnych w bibliotekach publicznych województwa warmińsko-mazurskiego poprzez:
 - inicjowanie nowoczesnych technologii podnoszących standardy usług bibliotecznych, dające czytelnikom nieograniczony dostęp do światowych materiałów sieciowych,
 - udzielanie bibliotekom publicznym pomocy instrukcyjno-metodycznej w zakresie podejmowania działań innowacyjnych – wprowadzania nowych form i narzędzi pracy przydatnych użytkownikom,
3. Inicjowanie nowych programów służących rozwojowi WBP oraz bibliotek publicznych, w tym dotyczących modernizacji lub budowy bazy lokalowej. Opracowywanie i składanie wniosków o dodatkowe fundusze pomocowe. Kontynuowanie rozpoczętych prac projektowych.
4. Umacnianie pozycji bibliotek publicznych jako centrów integracji społecznej, instytucji pełniących także funkcje edukacyjne i kompensacyjne.
5. Organizowanie i współorganizowanie zróżnicowanych form doskonalenia zawodowego: szkoleń, wymiany doświadczeń, konferencji, warsztatów, kursów, praktyk, staży, wolontariatów, w tym zdobywanie umiejętności osobistych niezbędnych w kontaktach z użytkownikami bibliotek.
6. Promowanie działań na rzecz bibliotek powiatowych w celu utworzenia sieci bibliotek powiatowych w województwie warmińsko-mazurskim.
7. Podejmowanie wszelkich działań na rzecz bibliotek publicznych województwa warmińsko-mazurskiego, w celu umożliwienia im udziału w działaniach ogólnokrajowych.
8. Systematyczne analizowanie potrzeb czytelniczych WBP oraz dostosowywanie jakości zbiorów oraz usług do oczekiwań użytkowników bibliotek.

I. Gromadzenie, przechowywanie i opracowanie zbiorów

Stan zbiorów WBP w Olsztynie na dzień 30.06.2009 r. wynosił 305 095 jednostek ewidencyjnych.

Do zbiorów zakupiono 1 227 wol. książek na sumę 29 768,47 zł. Jest to o 145 wol. mniej niż w roku ubiegłym. Średnia cena książki wyniosła 24,26 zł i była niższa o 1,53 zł w stosunku do roku ubiegłego.

Zbiory książkowe wzbogacone zostały także o dary od czytelników i instytucji, książki z wymiany bibliotecznej, przejęte od czytelników w zamian za zagubione oraz egzemplarz obowiązkowy. W darze otrzymano 1 529 wol., w tym książki do Biblioteki Niemieckiej zasilanej przez Goethe Institut, z którym WBP podpisała umowę o współpracy. W jej wyniku przyjęto, opracowano i zainwentaryzowano 568 wol. książek oraz 155 jednostek ewidencyjnych multimedialnych. Inne źródła wpływów (m. in. regionalny egzemplarz obowiązkowy) wzbogaciły zbiory WBP o 728 wol.

Do zasobów biblioteki wpłynęło ponadto 780 jednostek inwentarzowych zbiorów specjalnych o wartości 23 403,45 zł, w tym 114 dokumentów elektronicznych na sumę 1 595,82 zł.

Zbiory czasopism oprawnych wzrosły o 221 wol. na sumę 7 185,32 zł. Prenumerata czasopism bieżących objęła 222 tytuły. Wydatkowano na ten cel 38 421,41 zł, w tym 6684,22 zł na dostęp do prasowych ogólnopolskich i regionalnych zasobów elektronicznych. W darze otrzymywano 212 tytułów, a w ramach egzemplarza obowiązkowego – 104 tytuły czasopism regionalnych. Na ogólną liczbę 538 tytułów, polskojęzyczne stanowiły 511, obcojęzyczne – 27, natomiast czasopisma dla dzieci – 24 tytuły.

Stan komputerowych baz katalogowych, informacyjnych, bibliograficznych i dokumentów życia społecznego na dzień 30.06.2009 r. wyniósł: 515 811 rekordów.

Na mocy Umowy Upoważnienia Inkasowanego, zawartej w dniu 21.08.2007 r. pomiędzy WBP w Olsztynie a firmą windykacyjną SAF S.A. nadal odzyskiwane były przetrzymywane przez czytelników zbiory.

II. Udostępnianie zbiorów i działalność informacyjno-bibliograficzna

Z usług agend udostępniania: Wypożyczalni Główniej, Czytelni Książek i Czasopism, Oddziału Literatury Dziecięcej i Młodzieżowej oraz Działu Zbiorów Specjalnych korzystało w minionym półroczu 8233 czytelników. Wypożyczyli oni na zewnątrz i na miejscu 127 032 książki i czasopisma oraz 24 324 jednostki zbiorów specjalnych. Ogółem w WBP odnotowano 120 095 (+1650) odwiedzin.

W okresie sprawozdawczym ogółem udzielono użytkownikom 26 206 (+9613) informacji, w tym w Dziale Informacyjno-Bibliograficznym 7239. Sporządzono dla czytelników 63 wydruki zestawień bibliograficznych.

W celu usprawnienia łączności na linii czytelnik-bibliotekarz stosowano komunikatory internetowe (Skype, Gadu-Gadu), pocztę elektroniczną, a do wypożyczeń międzybibliotecznych wykorzystywano również cyfrowy zapis materiałów na płytach CD. Wdrożono skrypt wysyłający przypomnienia i upomnienia czytelnikom poprzez e-mail.

III. Działalność wydawnicza i popularyzatorska

1. Przygotowano do publikacji „Bibliotekarza Warmińsko-Mazurskiego” nr 1/2 2009 r.
2. Opracowano i opublikowano dwa numery pisma kulturalno – literackiego „VariArt” (nr 2 i 3). Zorganizowano dwa spotkania promujące.
3. Przeprowadzono 65 lekcji bibliotecznych i spotkań czytelniczych prezentujących kolekcje biblioteczne, w tym zbiory specjalne (1574 uczestników).
4. W ramach oferty skierowanej do dzieci Oddział Literatury Dziecięcej i Młodzieżowej kontynuował współpracę z przedszkolami i szkołami:
 - włączono się do „VIII Ogólnopolskiego Tygodnia Czytania Dzieciom” w ramach akcji „Cała Polska Czyta Dzieciom”;
 - prowadzono „Spotkania z książką”;
 - akcję „Jestem przyjacielem książki”.
 - przystąpiono do akcji organizowanej przez Warmińsko-Mazurskie Stowarzyszenie „BAJKA”: III Światowe Dni Bajki i koordynowano działania bibliotek publicznych województwa, które zgłosiły akces w przedsięwzięciu.
 - włączono się do akcji Wiosenna Zbiórka Książek – „Podzielmy się książkami, z których wyrosliśmy” ogłoszonej przez Fundację ABC XXI – Cała Polska czyta dzieciom.
 - przeprowadzono uroczystość pasowania na czytelnika wśród dzieci z Przedszkola Miejskiego Nr 13 w Olsztynie.
5. Kontynuowano współpracę z Biblioteką Narodową w zakresie tworzenia wspólnej bazy PRASA POLSKA.
6. W związku z podpisaniem porozumienia o współpracy z Instytutem Goethego w Warszawie w dniu 25.05.2009 r. otwarto w Starym Ratuszu WBP „Bibliotekę Niemiecką”, piątą tego typu placówkę w Polsce firmowaną przez Goethe Institut.
7. Z okazji Międzynarodowego Dnia Poezji w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej w Starym Ratuszu zorganizowano promocję poezji ph. „Wiosenna kolekcja torebek literackich” w niekonwencjonalny sposób m. in. poprzez pokaz artystycznie wykonanych torebek i głośne czytanie wierszy. Autorkami kolekcji torebek były artystki: Ewa Bażanowska, Jagoda Dąbkowska i Barbara Żebrowska.
8. Mając na uwadze niekorzystne zmiany zachodzące na rynku pracy w tym wzrost bezrobocia zorganizowano dla czytelników Biblioteki i wszystkich zainteresowanych spotkanie ph.: „Przeciwdziałanie bezrobociu” poprowadzone przez przedstawicieli Miejskiego i Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie.

9. W dniach 8-26.05.2009 r. współorganizowano Majowe Spotkania z Książką „Dziennik Literacki Olsztyna” – cykl spotkań związanych z promocją czytelnictwa i literatury, szczególnie wśród młodzieży szkół średnich. Zadanie zostało dofinansowane ze środków samorządu Miasta Olsztyn.
10. W dniach 30.06.-4.07.2009 włączono się w organizację XXXVI Ogólnopolskich Spotkań Zamkowych „Śpiewajmy Poezję”. W atrium Starego Ratusza zorganizowano Galerię Poetycką – cykl działań związanych z poezją, literaturą i piosenką poetycką.
11. Zgłoszono WBP w Olsztynie do konkursu „Mistrz Promocji Czytelnictwa 2008” organizowanego przez Polską Izbę Książki i Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich. WBP w Olsztynie zdobyła w konkursie pierwszą nagrodę spośród ponad 100 startujących w konkursie bibliotek.
12. Na bieżąco aktualizowano stronę internetową (www.wbp.olsztyn.pl) prezentującą działalność i zbiory Biblioteki, m.in. katalog on-line, nowości wydawnicze w zasobach WBP oraz Galerię.
13. W Galerii Stary Ratusz zaprezentowano 15 wystaw:
 - Pasteli pt.: „Szkola pejzażu”, 06.01.2009
 - Wojciecha Jasionowicza „Portret Mazur”, 23.01.2009
 - Marka Szczęsnego „W dwóch odsłonach – Siły przyrody”, 05.02.2009
 - „Olsztyn – przestrzeń kosmiczna”, 19.02.2009
 - Małgorzaty Smieszek – Leszczyńskiej „Indonezyjskie klimaty”, 06.03.2009
 - Chrisa Niedenthala – „Listy do Syna”, 21.03.2009
 - Tomasza Tomaszewskiego – „Rzut beretem”, 08.04.2009
 - „Iluminacje stron Biblii – wystawa prac pokonkursowych”, 17.04.2009
 - „90-lecia Polskiego Czerwonego Krzyża”, 05.05.2009
 - Jarosława Gacha – „Ilustracje do legend warmińskich” 21.05.2009
 - „Olsztyński Czerwiec '89” 04.06.2009
 - „Okruchy wielkich łowów a historia Łowiectwa Polskiego na Warmii i Mazurach” 06.06.2009
 - Prac wykładowców Zakładu Malarstwa Wydziału Sztuki UWM w Olsztynie 08.06.2009
 - „Ceramika – Borys” 16.06.2009
 - „Wysocki. Czy pamiętasz jeszcze tamten dom?” 30.06.2009.

Ponadto w działach i oddziałach WBP w gablotach organizowano wystawy i prezentacje tematyczne – ogółem 32.

14. Zorganizowano 17 spotkań związanych głównie z promocją literatury:
 - Spotkanie autorskie z Hubertem Klimko-Dobrzanieckim, 13.02.2009
 - „Wiosenną kolekcja torebek literackich” – Międzynarodowy Dzień Poezji, 19.03.2009
 - Prezentację koncepcji „Olsztyn – powrót tramwaju”, 20.03.2009
 - Spotkanie ph.: „Przeciwdziałanie bezrobociu”, 25.03.2009
 - „Jak Bądkowski ze Słomczyńskim... Literackie listy z pieprzem”, 21.04.2009
 - Światowy Dzień Książki – „Hamlet i nie tylko”, 23.04.2009
 - „Olsztyn nieznany” – spotkanie z Rafałem Bętkowskim, 08.05.2009
 - Spotkanie autorskie z Günterem Verheugenem i Markiem Orzechowskim, 09.05.2009
 - Spotkanie z Juozasem Šikšnelisem, 09.05.2009
 - „Literacki spacer po Olsztynie” – spotkanie z Tomaszem Białkowskim, 14.05.2009
 - „Mój Olsztyn” – spotkanie z Mariuszem Sieniewiczem, 15.05.2009
 - „Olsztyn Kraj Obrazy Niezwykłe” – spotkanie z Iwoną Liżewską, 19.05.2009
 - „Olsztyn kulturalny w mediach” – spotkanie z przedstawicielami olsztyńskich mediów zajmującymi się kulturą, 21.05.2009
 - „Deutsch Wagen Tour” – przystanek WBP, 25.05.2009
 - Otwarcie Biblioteki Niemieckiej, 25.05.2009
 - Spotkanie autorskie z Arturem Beckerem, 25.05.2009

- „Mała autobiografia Olsztyna” – spotkanie z Kazimierzem Brakonieckim, 26.05.2009
- 15. WBP w Olsztynie po raz piąty przeprowadziła procedurę wyboru literackiej nagrody Warmii i Mazur: Wawrzyn 2008.
- 16. Kontynuowano akcję „Czytamy”, której celem jest zachęcenie czytelników do sięgnięcia po ciekawą lekturę, polecaną przez znanego mieszkańca Olsztyna i regionu. W ramach akcji: Agnieszka Maracewicz rekomendowała książkę Wojciecha Kuczoka „Gnój”, Ewa Bażanowska – Jehudy Amichaja „Koniec sezonu pomarańczy”, Magdalena Sztelman – Katarzyny Grocholi „Trzepot skrzydeł”, a Aleksandra Jaryńska – „Klub mało używanych dziewczyn” oraz „Dziewice do boju” Moniki Szwai. Informacje o rekomendowanych książkach prezentowane są w formie graficznej w Starym Ratuszu oraz na stronie internetowej www.wbp.olsztyn.pl.
- 17. W ramach akcji Bookcrossing kontynuowano „uwalnianie książek” (w ciągu pół roku uwolniono 1543 wol.). Informowano media o udziale WBP w tym przedsięwzięciu. (Więcej informacji o akcji: www.bookcrossing.pl). Zachęcano również czytelników, włączając się z akcją w obchody Walentynek czy też z okazji lata – sezonu wakacji i urlopów.
- 18. Systematycznie informowano lokalne media, radnych sejmiku województwa warmińsko-mazurskiego o planowanych przedsięwzięciach i imprezach kulturalnych. Relacje z przeprowadzanych działań ukazywały się w prasie, telewizji i portalach internetowych.

IV. Działalność instrukcyjno-metodyczna, doskonalenie zawodowe, działalność projektowa, automatyzacja

1. Konferencje, szkolenia i kursy. Ogółem przeszkolono **391** osób na **15** spotkaniach. Zorganizowano:
 - konferencje:
 - 25.03.2009 r. – ph. **„Kondycja bibliotek publicznych województwa warmińsko-mazurskiego w świetle oceny stanu czytelnictwa za 2008 r.”**, program: wybrane wyniki czytelnictwa za 2008 r.; przykładowe działania mające wpływ na zmianę wizerunku biblioteki na przykładzie wybranych bibliotek publicznych województwa; Program Rozwoju Bibliotek, „Z Danii do Polski – transfer wiedzy i doświadczeń zawodowych”, komunikaty nt. rozporządzenia MKiDN w sprawie sposobu ewidencji materiałów bibliotecznych, Bazy Informacji Lokalnej, Bajkowych spotkań z książką na Warmii i Mazurach, Dyskusyjnych Klubów Książki. Uczestniczyło 85 osób.
 - 12.05.2008 r. – pod patronatem honorowym Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego; wręczono **Wawrzyn – Nagrodę Literacką Warmii i Mazur za 2008 r.** Po raz pierwszy przyznano tytuł **„Bibliotheca Bona”** najlepszym bibliotekom publicznym województwa. Za rok 2008 w kategorii bibliotek miejskich nagrodzono MBP w Giżycku, w kategorii bibliotek miejsko-gminnych MGBP w Korszach, w kategorii bibliotek gminnych GBP Nowe Miasto Lubawskie z siedzibą w Gwińdzinach. Podczas konferencji wyróżniono najbardziej aktywnych w minionym roku bibliotekarzy WBP w Olsztynie. Nagrodę Dyrektora WBP za 2008 r. otrzymała Elżbieta Witkiewicz. Uczestniczyło ok.100 osób.
 - szkolenia wyjazdowe, w tym komputerowe:
 - 4.03.2009, r. – Iława, szkolenie „Zmiany w UKD”; (14 osób);
 - 27.03.2009 r. – Gdańsk, Katedra Skandynawistyki UG oraz FISO, międzynarodowa konferencja naukowa: „Polska i norweska książka obrazkowa – uczynić dzieci czytelnikami”, w konferencji wzięli udział przedstawiciele WBP w Olsztynie, MBP w Biskupcu, MBP w Szczytnie, MBP w Barczewie, MBP w Olsztynku, MGBP w Dobrym Mieście (7 osób);
 - 7.04.2009 r. – Bartoszyce, szkolenie nt. opracowania dokumentów nieksiążkowych (15 osób);

- 3.04.09 r. w WBP w Olsztynie, 15.04 w MGBP w Pisz, 16.04 w MBP w Pieniężnie, 17.04 MBP w Giżycku oraz 20.04 w MBP w Iławie Dział Instrukcyjno-Metodyczny zorganizował „Regionalne Spotkania Informacyjne – Program Rozwoju Bibliotek”, dotyczące wdrażania nowego ogólnopolskiego projektu Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego (ogółem w spotkaniach udział wzięły 123 osoby);
 - 16-17.06.2009 r., w Kraplewie w ramach realizacji projektu „Z Danii do Polski – transfer wiedzy i doświadczeń zawodowych” odbyły się warsztaty z zakresu umiejętności interpersonalnych oraz podstawowej wiedzy o bibliotekach publicznych w Danii (20 osób);
 - przeszkolonych zostało 51 pracowników WBP na 23 szkoleniach.
2. Opracowano analizy, oceny, sprawozdania, ankiety:
- wybrane wyniki czytelnictwa bibliotek województwa warmińsko-mazurskiego za 2008 r.
 - dla potrzeb Głównego Urzędu Statystycznego sprawozdanie drogą elektroniczną z działalności wystawienniczej oraz sprawozdanie K-03 dla WBP w 2008 r.
 - dla potrzeb Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego informacje (według otrzymanych tabel) oraz analizę opisową wybranych zagadnień dotyczącą sieci bibliotek publicznych województwa warmińsko-mazurskiego w 2008 r. w porównaniu z 2007 r.;
 - analizę działalności bibliotek publicznych województwa warmińsko-mazurskiego wraz z oceną czytelnictwa za 2008 r. opublikowaną w *Bibliotekarzu Warmińsko-Mazurskim* nr 1/2 z 2009 r. na stronie internetowej www.wbp.olsztyn.pl/bwm/;
 - sprawozdanie merytoryczne z działalności WBP za 2008 r. do Departamentu Kultury i Edukacji UM;
 - comiesięczne sprawozdania z pracy WBP do Departamentu Kultury i Edukacji UM;
 - sprawozdanie merytoryczno-finansowe z realizacji projektu WPBP za 2008 r. dla potrzeb Starostwa Powiatu Olsztyńskiego;
 - dane statystyczne za 2007 rok dotyczące bibliotek publicznych województwa do „Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego”;
 - ankiety związane z realizacją przez WBP w latach 2007-2008 projektu „Internetowy Festiwal Literacki Euroczytanie 2007”;
 - ankiety na potrzeby NCK związane ze stażem, który w ramach programu staży jesienno-zimowym zorganizowany został w WBP;
 - ankietę „Monitoring współpracy Urzędów Marszałkowskich i ich jednostek organizacyjnych podległych i nadzorowanych z sektorem pozarządowym za 2008 rok”;
 - dla potrzeb Departamentu Kultury i Edukacji UM informacje dotyczące realizacji przez WBP w Olsztynie programów służących rozwojowi edukacji kulturalnej dzieci i młodzieży za drugie półrocze 2008 r.
3. Wykonano 58 wyjazdów do 67 bibliotek terenowych w ramach działań instruktażowych oraz bieżących prac z zakresu automatyzacji bibliotek.
4. Wykonywano bieżące prace z zakresu automatyzacji biblioteki oraz pomocy informatycznej na rzecz bibliotek terenowych.
5. Realizowano projekty:
- Zakup nowości wydawniczych w 2008 r. w ramach Programu Operacyjnego Promocja Czytelnictwa Priorytet I Rozwój księgozbiorów bibliotek i 2009 r. w ramach Programu Literatura i Czytelnictwo Priorytet II Zakup nowości wydawniczych dla bibliotek,
 - Dyskusyjne Kluby Książki, finansowany ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz samorządu województwa warmińsko-mazurskiego,
 - BIL – Baza Informacji Lokalnej,
 - Wirtualna Powiatowa Biblioteka Publiczna,
 - Program Rozwoju Bibliotek i Biblioteka+; w dniu 29.06.2009 r. podpisane zostało trójstronne porozumienie pomiędzy Wojewodą Warmińsko-Mazurskim Marianem Podziwskim, Marszałkiem Województwa Warmińsko-Mazurskiego Jackiem

Protasem, a Prezesem Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego Jackiem Wojnarowskim. Porozumienie dotyczy poparcia dla realizacji Programu Rozwoju Bibliotek w województwie warmińsko-mazurskim.

- „Z Danii do Polski – transfer wiedzy i doświadczeń zawodowych”,
 - Kultura Informacja Sukces – Sieć PIAP w województwie warmińsko-mazurskim,
 - „Rozbudowa infrastruktury szerokopasmowego dostępu do Internetu i sieci PIAP-ów w województwie warmińsko-mazurskim”,
 - „Przebudowa i modernizacja istniejącej struktury zabytkowego budynku WBP w Olsztynie dla celów kultury”,
 - „Przegląd wydawnictw regionalnych 2009 „MojeTwojeNasze”
 - Od instrumentów do muzyki,
 - „Mury krzyczą – internetowy ranking zabytków Warmii i Mazur”,
 - „Internet i szkolenia dla osób wykluczonych informatycznie w powiecie bartoszyckim”,
 - Bajkowe spotkania z książką na Warmii i Mazurach.
6. Opracowano i złożono wnioski o dofinansowanie projektów:
- „Zgrupowanie sztuk”
7. Opracowywano wstępne koncepcje projektów:
- „Bibliografia Wołynia”
 - „Rozbudowa i modernizacja sieci internetowej WBP w Olsztynie”,
 - „W starym bezpiecznie nowe – konserwacja i modernizacja gotyckiego ratusza dla celów kulturalnych”,
 - „Kłajpeda”,
 - „Grunwald”,
 - „Feliks Nowowiejski w Olsztynie”.
8. Monitorowano i analizowano możliwości uczestnictwa WBP w otwartych konkursach.